

Bijzondere NEHA leerstoel Bedrijfsgeschiedenis inclusief de sociale aspecten

Verslag over 2013

Joost Jonker

Aanstelling

Hierin kwam tijdens het verslagjaar geen wijziging.

Onderwijs

Naast de begeleiding van enige BA en MA scripties gaf ik in april-mei mijn eerste colleges, een BA3 college getiteld *De anatomie van de globalisering, bedrijfsleven en wereldeconomie sinds 1800* plus een MA onderzoeksgroep die begon met het ordenen van het archief Van Eeghen op het Amsterdamse stadsarchief. Voor het eerste college had ik uiteindelijk 20 deelnemers, voor het tweede kwamen er zes opdagen. Het BA college verliep goed en getuigde de door mij zelf afgenomen evaluatie waardeerden de studenten het zeer, al werd er geklaagd over de gestelde eisen. Komend blok februari-maart geef ik het college opnieuw. De onderzoeksgroep Van Eeghen verrichtte uitstekend werk, sterk geholpen door de voortreffelijke dienstverlening van het Stadsarchief, dat ons alle faciliteiten bood. Studenten ordenden archiefstukken en deden daarnaast zelfstandig onderzoek in het archief over een zelf gekozen onderwerp. Omdat de geringe lengte van de UvA onderwijsblokken (acht weken) geen omstandige werkstukken toelaat, maakten de studenten posters die inmiddels op het web gepubliceerd zijn (http://www.neha.nl/posters_2013.php). Voorafgaand aan de colleges leverde ik eveneens een bijdrage aan de ordening door de portefeuilles ongeregeld voor mijn rekening te nemen. Gaande het traject diende zich bovendien een stagiair van de VU aan via collega Inger Leemans. Die gezamenlijke inspanning leidde ertoe dat inmiddels verreweg het grootste deel van het archief geordend is. Naar verwachting zal de inventarisering na het komende college, in februari-maart, vrijwel voltooid zijn.

De promovendus Alberto Feenstra (integratie van gewestelijke geldmarkten in de Republiek) ontwikkelde zich voorspoedig. Het aan de UvA gebruikelijke functioneringsgesprek na tien maanden doorstond hij glansrijk en hij lijkt het goed te doen op de Posthumusopleiding. Tijdens het verslagjaar zat ik in de leescommissie voor drie proefschriften: Quirijn van der Vegt (UU, september), Dirk Starink (UvA, oktober) en Abdul Wahid (UU, november).

Onderzoek

Als voorheen nam het met Oscar Gelderblom lopende onderzoek naar de evolutie van vroegmoderne geldmarkten in Europa vrijwel al mijn tijd in beslag. Gesprekken over verschillende nieuwe onderzoeksprojecten leidden evenmin als vorig jaar tot concrete resultaten. Er ligt een prachtig project bijna voor het oprapen, namelijk het onderzoeken van de effecten van technologieoverdracht via defensie aanschafprogramma's. Bij Defensie bestaat er grote belangstelling voor en gesprekken met verschillende betrokkenen maakten de relevantie ervan voor verschillende disciplines duidelijk. Een vooraanvraag binnen het NWO Slimme Sturing programma haalde het echter niet en door het ontbreken van een kandidaat zag ik ervan af om een deelproject binnen de jaarlijkse UvA ronde in te dienen.

Publikaties

(met Abe de Jong en Ailsa Röell), 'De ontwikkeling van de naamloze vennootschap in Nederland tot 1850, een bedrijfseconomisch perspectief', *Maandblad voor accountancy en bedrijfseconomie* 87 (2013) 217-232

(met Oscar Gelderblom en Abe de Jong), 'The Formative Years of the Modern Corporation: The Dutch East India Company VOC, 1602- 1623', *Journal of Economic History* 73 (2013) 1050-1076

(met Oscar Gelderblom) 'Mirroring different follies, the character of the 1720 speculation in the Dutch Republic', in William N. Goetzmann, Catherine Labio, K. Geert Rouwenhorst, and Timothy Young, ed., *The Great Mirror of Folly: Finance, Culture, and the Crash of 1720* (Yale University Press: New Haven, 2013) 121-140

Presentaties en papers

'Financiële crises vroeger en nu', Nederlandse Vereniging voor Genealogie, afdeling Amersfoort, april

'De tweede jeugd van de stapelmarkt, economische groei en stedelijk verval in de achttiende eeuwse Republiek', gastcollege UvA, april

'Shackles or stimulants? Historical reflections on how best to control "financial junkies"', seminar Financial Regulation, Utrecht april

'Banks versus markets: the Amsterdam financial system of the 17th century', Low Countries Financial History Group meeting, Wassenaar, juni

'The Amsterdam Haute Banque, 16th-20th centuries', European Business History Association, Uppsala, augustus

'Microfinance and the decline of poverty, evidence from the 19th century Netherlands', Monetary History Group, Londen september

'De handelspraktijk als bron van recht', rechtshistorisch dispuut Utrecht, november